

Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ оқу-әдістемелік кешені

Бағыты: Құқықтану

Шифрі: 5В030100

**Пән: Қазақстан Республикасының қылмыстық іс жүргізу құқығы
(жалпы бөлім)**

Семинар сабақтарының мазмұны

1-тақырып. Қылмыстық процестің түсінігі және мәні

- 1) Қылмыстық процесстің түсінігі.
- 2) Қылмыстық-процессуалдық құқық пен сот әділдігі түсініктерінің арақатынасы.
- 3) Қылмыстық процесстің жүйесі. Қылмыстық іс жүргізу сатылары.
- 4) Қылмыстық-процессуалдық қарым-қатынастар, олардың ерекшеліктері.
- 5) Процессуалдық форма. Процессуалдық кепілдіктер және олардың маңызы.
- 6) Қылмыстық процесс ғылымы.
- 7) Қылмыстық іс жүргізу заңының түсінігі.
- 8) Қылмыстық процессуалдық нормалар, олардың түрлері, құрылымы.
- 9) Қылмыстық іс жүргізу заңының кеңістікте, уақыт тұрғысында, шетелдіктер мен азаматтығы жоқ адамдарға қатысты қолданылуы.

2-тақырып. Қылмыстық процестің міндеттері мен принциптері

- 1) Қылмыстық процесс принциптерінің мәні және маңызы.
- 2) Қылмыстық процесс принциптерінің жүйесі.
- 3) ҚР Конституциясында бекітілген қылмыстық процесс принциптері.
- 4) Сот ісін жүргізуді тараптардың бәсекелестігі мен тең құқықтылығы негізінде жүзеге асыру.
- 5) Істің мән-жайын жан-жақты, толық және объективті зерттеу принципі.
- 6) Жариялылық принципі.

3-тақырып. Қылмыстық іс жүргізуге қатысушылар. (4 сағ.5-6 апта)

1-сабақ

- 1) Қылмыстық процесс қатысушыларының түсінігі, олардың классификациясы.
- 2) Сот - сот әділдігін жүзеге асырушы орган ретінде. Соттың өкілеттігі.
- 3) Прокурор, оның қылмыстық процесстегі өкілеттігі.
- 4) Тергеуші және тергеу бөлімінің бастығының процессуалдық жағдайы.
- 5) Анықтау органдары және анықтау органдарының қылмыстық іс жүргізу барысындағы өкілеттігі. Анықтаушы мен анықтау органының бастығының процессуалдық жағдайы.

2-сабақ

- 1) Күдікті мен айыпталушы, олардың процессуалдық жағдайы.
- 2) Жәбірленуші, жеке айыптаушы, азаматтық талапкер және азаматтық жауапкердің процессуалдық жағдайы.
- 3) Қорғаушы және қылмыстық процесстегі өкілдер мен заңды өкілдер.
- 4) Қылмыстық процесстегі өзге қатысушылар.
- 5) Қылмыстық іс бойынша іс жүргізуге қатысудың мүмкіндігін жоққа шығаратын жағдайлар.

4-тақырып. Қылмыстық процесстегі дәлелдемелер

1-сабақ

- 1) Қылмыстық процесстегі дәлелдемелердің түсінігі және маңызы. Дәлелдемелердің белгілері.
- 2) Дәлелдемелерді саралау.
- 3) Қылмыстық процесстегі дәлелдеу затының түсінігі, жүйесі мен мазмұны.
- 4) Жасы кәмілетке толмағандардың істері бойынша анықталуға тиіс мән-жайлар.
- 5) Дәлелдеусіз анықталатын мән-жайлар.
- 6) Дәлелдеу шегі.
- 7) Дәлелдеу процесінің түсінігі және элементтері. 8. Дәлелдеу міндеті.

2-сабақ

- 1) Куә мен жәбірленушінің жауабы дәлелдемелердің қайнар көздері ретінде.
- 2) Күдікті мен айыпталушының жауаптары. Айыпталушының жауаптарының түрлері.
- 3) Сарапшының қорытындысы.
- 4) Заттай дәлелдемелер, олардың түсінігі, түрлері және маңызы.
- 5) Процессуалдық әрекеттердің хаттамалары және басқа құжаттар дәлелдемелердің қайнар көзі ретінде.

5-тақырып. Процессуалдық мәжбүрлеу шаралары

- 1) Қылмыстық процессуалдық мәжбүрлеу шараларының түсінігі, маңызы және түрлері.
- 2) Ұстаудың түсінігі, негіздері және шарттары, ұстаудың процессуалдық тәртібі.
- 3) Бұлтартпау шараларының түсінігі және бұлтартпау шараларын қолданудың негіздері.
- 4) Күдіктіге қатысты бұлтартпау шарасын қолдану.
- 5) Прокурордың санкциясыз қолданылатын бұлтартпау шаралары.
- 6) Тек прокурордың санкциясымен не соттың шешімімен қолданылатын бұлтартпау шаралары.
- 7) Өзге процессуалдық мәжбүрлеу шаралары.

6-тақырып. Қылмыстық іс бойынша сотқа дейінгі өндіріс

1-сабақ

- 1) Қылмыстық іс қозғау сатысының түсінігі, маңызы және мақсаттары.
- 2) Қылмыстық іс қозғауға құқылы органдар мен лауазым иелері.
- 3) Қылмыстық іс қозғауға себептер мен негіздер.
- 4) Қылмыстық іс қозғау сатысында қылмыс туралы арыздар мен хабарларды тексерудің амалдары және мерзімдері.
- 5) Қылмыстық іс қозғаудың процессуалдық тәртібі.
- 6) Қылмыстық іс қозғаудан бас тартудың негіздері және процессуалдық тәртібі.
- 7) Алдын-ала тергеу сатысының түсінігі, маңызы және міндеттері. Алдын-ала тергеу жүргізудің нысандары.
- 8) Анықтау жүргізу, оның мәні. Анықтаудың түрлері.
- 9) Алдын ала тергеу міндетті істер бойынша анықтау жүргізу: мәні, мерзімі, жүргізілетін әрекеттер, қабылданатын шешімдер.
- 10) Алдын ала тергеу жүргізу міндетті емес істер бойынша анықтау жүргізу: мәні, мерзімі, жүргізілетін әрекеттер, қабылданатын шешімдер.
- 11) Айыптау хаттамасының құрылымы және мазмұны.
- 12) Анықтау органдарының алдын ала тергеу жүргізуі.

2-сабақ

- 1) Алдын-ала тергеудің жалпы шарттарының түсінігі және маңызы.
- 2) Алдын ала тергеуді тергеушілер тобының жүргізуі. Тергеу тобының жетекшісінің өкілеттігі.
- 3) Тергелу ретінің түсінігі мен түрлері.
- 4) Алдын ала тергеу мерзімі, оны ұзартудың негіздері және тәртібі.
- 5) Қылмыстық істерді біріктіру мен бөлектеудің негіздері және тәртібі. Тергеушінің тапсырмасы, оны беру және орындау тәртібі.
- 6) Прокурордың алдын ала тергеу барысындағы өкілеттігі.

3-сабақ

- 1) Тергеу әрекеттерінің түсінігі және түрлері.
- 2) Жауап алу және беттестіру. Жауап алуды жүргізудің жалпы ережелері.
- 3) Қарау: түсінігі, түрлері. Қарау жүргізудің жалпы ережелері. Оқиға болған жерді қарау, үй-жайларды қараудың, заттар мен құжаттарды қараудың, адам мәйітін қараудың процессуалдық тәртібі.
- 4) Куәландыру - қараудың ерекше түрі ретінде. Куәландырудың түсінігі және түрлері.
- 5) Эксгумация: түсінігі, жүргізу негіздері және жүргізу тәртібі.
- 6) Тану үшін көрсетудің түсінігі, түрлері және тану үшін көрсетудің жалпы ережелері.
- 7) Тінту мен алудың түсінігі, оларды жүргізудің негіздері мен процессуалдық тәртібі.

- 8) Почта-телеграф жөнелтілімдерін тұтқындау, қарау мен алудың процессуалдық тәртібі.
- 9) Сөйлесулерді тыңдау мен жазудың процессуалдық тәртібі.
- 10) Жауапты оқиға болған жерде тексеру және нақтылаудың түсінігі, мақсаты, шарттары және процессуалдық тәртібі.
- 11) Тергеу экспериментінің түсінігі, мақсаты, түрлері, шарттары және процессуалдық тәртібі.
- 12) Сараптама тағайындаудың негіздері мен процессуалдық тәртібі.
- 13) Сараптамалық зерттеу жүргізу үшін үлгілер алудың негіздері мен процессуалдық тәртібі.

4-сабақ

- 1) Айыпталушы ретінде жауапқа тартудың түсінігі мен маңызы.
- 2) Айыпталушы ретінде жауапқа тартудың негіздері және процессуалдық тәртібі. Айыпталушы ретінде жауапқа тарту туралы қаулы.
- 3) Айып тағудың түсінігі және процессуалдық тәртібі. Айыпталушыдан жауап алу.
- 4) Сырттай айып тағу. Айыпты өзгертудің және толықтырудың негіздері мен тәртібі.
- 5) Алдын-ала тергеуді тоқтата тұрудың түсінігі, негіздері мен шарттары.
- 6) Тоқтатылған іс бойынша тергеуді қайта жалғастырудың негіздері мен тәртібі.
- 7) Алдын ала тергеуді айыптау қорытындысын жазумен аяқтау.
- 8) Айыптау қорытындысының түсінігі, маңызы, құрылымы мен мазмұны. Айыптау қорытындысына қосымшалар.
- 9) Қылмыстық істі прокурорға жіберу және айыпталушыны сотқа беру тәртібі.
- 10) Қылмыстық істі қысқартудың негіздері және процессуалдық тәртібі.
- 11) Қысқартылған қылмыстық істі қайта жалғастырудың негіздері мен процессуалдық тәртібі.

7-тақырып. Бірінші сот инстанциясында іс жүргізу

1-сабақ

- 1) Соттылықтың түсінігі, қылмыстық істерді дұрыс шешудегі маңызы, соттылықтың белгілері.
- 2) Басты сот талқылауын тағайындау сатысының түсінігі және маңызы.
- 3) Басты сот талқылауын тағайындаудың нысандары. Алдын ала тыңдау жүргізу.
- 4) Басты сот талқылауын тағайындау сатысында қабылданатын шешімдер.
- 5) Басты сот талқылауы сатысының мәні және маңызы.
- 6) Басты сот талқылауының тікелей, ауызша болуы.
- 7) Сот құрамының өзгертілмеуі. Запастағы судья. Төрағалық етушінің басқарушы ролі.

- 8) Басты сот талқылауының шегі.
- 9) Сотта іс қарауға қатысушылардың тең құқықтылығы, олардың сот мәжілісіне қатысуы.

2-сабақ

- 1) Басты сот талқылауын кейінге қалдырудың негіздері және тәртібі.
- 2) Басты сот талқылауында іс жүргізуді тоқтата тұрудың негіздері және тәртібі.
- 3) Істі қосымша тергеуге жіберудің негіздері және тәртібі.
- 4) Басты сот талқылауында қылмыстық істі қысқарту негіздері және тәртібі.
- 5) Басты сот талқылауының дайындық бөлімі, оның маңызы, мазмұны және тәртібі.
- 6) Сот тергеуі, оның мәні және маңызы. Сот тергеуінде жүргізілетін бастапқы әрекеттер.
- 7) Сотталушыдан жауап алу тәртібі. Сотталушының жауабын жариялау.
- 8) Жәбірленушіден, куәлардан жауап алу. Жәбірленушінің, куәлардың жауаптарын жариялау.
- 9) Сараптама тағайындау. Сарапшыдан жауап алу.
- 10) Заттай дәлелдемелерді қарау. Оқиға болған жерді және үйжайларды қарау. Құжаттарды жариялау және қарау.
- 11) Сот тергеуінде басқа сот әрекеттерін жүргізу мәселесі.
- 12) Сот тергеуін аяқтаудың түсінігі және тәртібі.
- 13) Сот тергеуінде дәлелдемелерді зерттеуді шектеу.
- 14) Сот тергеуін қайтадан бастаудың негіздері және тәртібі.
- 15) Басты сот талқылауын қысқартылған тәртіппен жүргізу.
- 16) Соттағы жарыссөздің мазмұны және тәртібі.
- 17) Мемлекеттік айыптаушының соттағы жарыссөздегі сөзінің құрылымы және мазмұны.
- 18) Қорғаушының соттағы жарыссөздегі сөзінің құрылымы және мазмұны. Репликалар.
- 19) Сотталушының соңғы сөзі.
- 20) Үкім, оның түсінігі және маңызы. үкімнің заңдылығы, негізділігі және дәлелділігі.
- 21) Ақтау үкімін шығарудың негіздері.
- 22) Айыптау үкімінің түрлері.
- 23) Соттың үкім шығару кезінде шешетін мәселелері және сот шешімін қабылдау тәртібі.

8-тақырып. Соттың заңды күшіне енбеген үкімдері мен

қаулыларын қайта қарау

- 1) Апелляциялық тәртіппен іс жүргізудің түсінігі, мәні және міндеттері.
- 2) Заңды күшіне енбеген сот шешімдеріне түскен шағым, наразылықтарды қарайтын соттар.

3) үкімге шағым, наразылық беру тәртібі және мерзімі. Апелляциялық шағым, наразылықтарға қойылатын талаптар.

4) Апелляцияның негізгі белгілері.

5) Апелляциялық сатыда соттың істерді қарау тәртібі мен мерзімдері.

6) Апелляциялық сатыда үкімнің күшін жою мен өзгерту негіздері.

7) Апелляциялық қаулы: шығару тәртібі, мазмұны.

8) Апелляциялық сатыда істі қайта қарау.

9-тақырып. Сот шешімдерін орындау

1) Сот үкімдері мен қаулыларын орындау сатысының мәні мен мазмұны. үкімнің заңды күшіне енуі.

2) Соттың үкімін, қаулысын орындауға кірісу тәртібі.

3) Сот үкімдері мен қаулыларын орындау кезіндегі соттың қарауына жататын мәселелер және оларды шешу тәртібі.

4) Үкімнің атқарылуын кейінге қалдыру. Соттылықты алып тастау туралы өтінішті қарау.

5) Үкімді орындау мен сот қаулыларының заңдылығына прокурорлық қадағалау.

10-тақырып. Заңды күшіне енген сот шешімдерін қайта қарау

1) Қадағалау өндірісі сатысының түсінігі, мазмұны және міндеттері. Қадағалау өндірісінің апелляциялық тәртіппен іс жүргізуден айырмашалығы.

2) Заңды күшіне енген сот үкімдері мен қаулыларын қайта қараудың негіздері.

3) Қадағалау тәртібімен істерді қарайтын соттар. Қадағалау тәртібімен сот шешімдерін шағымдаудың, наразылық келтірудің мерзімі.

4) Қадағалау өндірісінің тәртібі. Сотта қадағалау шағымдарын алдын ала қарау.

5) Қадағалау инстанциясында істі қарау тәртібі.

6) Жаңадан ашылған мән-жайларға байланысты істі қайта бастау сатысының мәні және мазмұны. Жаңадан ашылған мән-жайлардың түсінігі.

7) Жаңадан ашылған мән-жайларға байланысты істі қайта бастаудың қадағалау тәртібімен істі қайта қараудан айырмашылығы.

8) Жаңадан ашылған мән-жайларға байланысты істі қайта бастаудың негіздері.

9) Прокурордың жаңадан ашылған мән-жайларға байланысты іс жүргізуді қайта бастау сатысындағы өкілеттігі. Жаңадан ашылған мән-жайлар бойынша істі сотта қарау тәртібі.

ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ

Ұсынылатын нормативтік құқықтық актілер:

Негізгі:

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы. Алматы, 1995.

2. Азаматтық, неке және қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек көрсету және құқықтық қатынастар жайлы конвенция /Комментарий к УПК Каз.ССР.-Алматы, 1995г. С. 327-425.

3. “Қазақстан Республикасындағы сот жүйесі және судьялардың мәртебесі туралың 25.12.00 ж. ҚР конституциялық заңы //ҚР Парламентінің ведомостілері 2000.№ 23.Ст.410.

4. “Қазақстан Республикасының Прокуратурасы туралы 21.12.95 ж. заң күші бар ҚР Президентінің Жарлығы // ҚР Жоғарғы Кеңесінің ведомостілері.1995. № 24. Ст.156.

5. 5.12.97 жылғы “Адвокаттық қызмет туралың Қазақстан Республикасының заңы // Казахстанская правда. 1997. 31 дек.

6. Қазақстан Республикасының қылмыстық-процестік кодексі. – Алматы: Жеті жарғы, 2014 ж.

Қосымша:

1. Адам құқықтарының жалпылама декларациясы. БҰҰ Бас Ассамблеясымен 10 желтоқсан 1948 ж. бекітілген. //Ваше право. 5.12.1997.

2. Азаматтық және саяси құқықтар жөніндегі халықаралық пакт. БҰҰ Бас Ассамблеясымен 16 желтоқсан 1966 ж. бекітілген.// Международная защита прав и свобод человека: Сборник документов. - М.: Юрид.лит., 1990.

3. Сот әділдігін жүзеге асырудың тәуелсіздігінің негізгі принциптері. БҰҰ-ның қылмыстың алдын алу мәселесі бойынша 7 Конгресінде қабылданған. 1985 жылдың тамыз-қыркүйегі. //Вестник суда “Турабиң. 1997. № 4.

4. “Қазақстан Республикасының ішкі істер органдары туралың 21.12.95 ж. заң күші бар ҚР Президентінің Жарлығы // ҚР Жоғарғы Кеңесінің ведомостілері.1995. № 23. Ст.154.

5. “Ұлттық қауіпсіздік органдары туралың 21.12.95 ж. заң күші бар ҚР Президентінің Жарлығы //ҚР Жоғарғы Кеңесінің ведомостілері.1995.

6. 15 қыркүйек 1994 жылғы “Жедел іздестіру қызметі туралың Қазақстан Республикасының заңы //ҚР Жоғарғы Кеңесінің ведомостілері.1994.

7. Қазақстан Республикасының қылмыстылықпен және сыбайлас жемқорлықпен күрес жөнінде мемлекеттік бадарламасы: ҚР Президентінің 5.11.97 жылғы жарлығы // Казахстанская правда. 1997. 7 нояб.

8. “Қазақстан Республикасы Конституциясының 4-бабының 2-тармағын, 14-бабының 2-тармағын, 77-бабының 3-тармағын, 79-бабының 1-тармағын және 83-бабының 1-тармағын ресми түсіндіру туралы ҚР Конституциялық Кеңесінің 6.03.97 жылғы № 3 қаулысы //Сборник нормативных правовых актов о прокуратуре Республики Казахстан. -Алматы, 1997.

9. Қазақстан Республикасының кейбір заң актілеріне өзгертулер мен қосымшалар енгізу туралы және заң күші бар Қазақстан Республикасының Президентінің “Анықтау және алдын ала тергеуді жүзеге асыратын Қазақстан Республикасының арнайы мемлекеттік органдары туралың, “Қазақстан

Республикасының мемлекеттік тергеу комитеті және оның органдары туралы ҚР 9.12.98. № 307-1 ЗРК заңы // Казахстанская правда.1998. 15 дек.

10. 5.07.2000 жылғы “Қылмыстық іс жүргізуге қатысушы тұлғаларды мемлекеттік қорғау туралы Қазақстан Республикасының заңы //Казахстанская правда. 2000.13 июля.

11. 12.11.97 жылғы “Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының тәртіптік алқасы, облыстық және оған теңестірілген тәртіптік алқалар туралы ережең Қазақстан Республикасы Президентінің жарлығы.

12. 16.01.01 жылғы № 535 “Алматы және Қарағанды қалаларында мамандырылған экономикалық соттарды құру туралы ҚР Президентінің жарлығы //Казахстанская правда. 2001.20 янв.

13. 22.01.01 жылғы “Қазақстан Республикасында құқық қорғау қызметін жетілдіру шаралары туралы Қазақстан Республикасы Президентінің жарлығы //Казахстанская правда.2001.23 янв.

14. 30.03.99 жылғы № 353-1 ЗРК “Сезіктілер мен айыпталушыларды қамауда ұстаудың тәртібі және жағдайы туралы Қазақстан Республикасының заңы// Казахстанская правда.1999. 2 апр.

Ұсынылатын оқулықтар мен арнайы ғылыми әдебиеттер:

Негізгі:

1. Уголовно-процессуальное право РК. Академический курс. Часть Общая. Книга первая. Под ред. Толеубековой Б.Х. Алматы, 2011
2. Уголовно-процессуальное право РК. Академический курс. Часть Общая. Книга вторая. Под ред. Толеубековой Б.Х.Алматы, 2013
3. Оспанов А. ҚР қылмыстық іс жүргізу құқығы. Алматы. 2010 жыл
4. Глушков А.И. Уголовный процесс. Москва, 2012 г.
5. Сарсенбаев Т.Е. Хан А.Л. «Уголовный процесс», «досудебное производство» учеб. Пос. Астана ИКФ «Фолиант» 2014 ж.
6. Толеубекова Б.Х., Халиков К.Х., Нуралиева А.С., Тыныбеков С.Т. Уголовно-процессуальное право Республики Казахстан. Часть Общая: Академический курс Книга вторая Алматы: ТОО Издательская компания “НАС”, 2012.

Қосымша:

1. Владимиров, Л.Е. Учение об уголовных доказательствах / Л.Е. Владимиров. – Тула: Автограф, 2000. – 464с.
2. Головкин, Л.В. Альтернативы уголовному преследованию в современном праве / Л.В. Головкин. – СПб: Изд-во «Юрид. центр Пресс», 2002. – 544 с.
3. Гуськова, А.П. Теоретические и практические аспекты установления данных о личности обвиняемого в российском уголовном судопроизводстве. Учебное пособие / А.П. Гуськова. – Изд. второе, перераб. и доп. – ИГ «Юрист», 2002. – 160 с.

4. Гуценко, К.Ф. Уголовный процесс западных государств / К.Ф. Гуценко, Л.В. Головкин, Б.А. Филимонов. – изд. 2-е, доп. и испр. – М.: Изд-во «Зерцало М», 2002. – 528 с.
5. Днепровская, М.А. Особый порядок судебного разбирательства уголовных дел: монография / М.А. Днепровская. – М.: РАП, 2010. – 130 с.
6. Жалинский, А. Введение в немецкое право / А. Жалинский, А. Рерихт. – М.: Спарк, 2001. – 767 с.
7. Калугин, А.Г. Особый порядок принятия судебного решения при согласии обвиняемого с предъявленным ему обвинением: Монография / А.Г. Калугин, М.В. Мониц. – Красноярск: Сиб. юрид. ин-т МВД России, 2006. – 188 с.
8. Киримова, Е.А. Правовой институт: понятие и виды: Учебное пособие / под ред. проф. И.Н. Сенякина. – Саратов: Саратов. гос. акад. права. – 2000. – 55 с.
9. Коротков, А.П. Прокурорско-следственная практика применения УПК РФ: комментарий / А.П. Коротков, А.В. Тимофеев. – 2-е изд., доп. и перераб. – М.: Изд-во «Экзамен», 2006. – 607 с.
10. Манова, Н.С. Досудебное (предварительное) производство: сущность и проблемы дифференциации процессуальных форм / Н.С. Манова; под ред. В.М. Корнукова. – Саратов: Саратов. гос. акад. права, 2003. – 228 с.
11. Сердюков, С.В. Ускоренное судебное разбирательство: необходимость, реальность, перспектива (вопросы теории и практики) / С.В. Сердюков. – М.: ЮРКНИГА, 2006. – 128 с.
12. Смирнов, А.В. Уголовный процесс: Учебник для вузов / А.В. Смирнов, К.Б. Калиновский / Под общ. ред. А.В. Смирнова. – СПб.: Питер, 2004. – 697 с.
13. Уголовно-процессуальное право Российской Федерации: Учебник для вузов / Отв. ред. П.А. Лупинская. – М.: Юрист, 2004. – 800 с.
14. Уголовно-процессуальное право Российской Федерации / отв. ред. Ю.К. Якимович. – СПб.: Изд-во Р. Асланова «Юридический центр Пресс», 2007. – 890 с.
15. Уголовно-процессуальное право Российской Федерации: Учебник – 2-е изд., перераб. и доп. / Л.Н. Башкатов [и др.]; отв. ред. И.Л. Петрухин. – М.: Проспект, 2009. – 672 с.